

Exam. Code : 216704

Subject Code : 6616

M.A. Political Science 4th Semester
GOVERNMENT AND POLITICS IN PUNJAB

Paper—XVIII

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—80

Note :— Attempt any **six** questions carrying **4** marks each from Section A and attempt any **four** questions selecting at least **one** from each Unit, Unit I, II, III and IV, each question carrying **14** marks, from Section B.

SECTION—A

1. Present a brief review of a standard text book which you have read for the preparation of this paper.
2. Who was the founder of Arya Samaj ? When did he establish it in Punjab ?
3. Why was Punjabi Subha movement launched ?
4. What were the problems created by reorganisation of Punjab in 1966 ?
5. Why did Congress I Govt. in 1980 and 1984 criticise Anandpur Sahib Resolution ?
6. What were the major aspects of State Autonomy demand made by Shiromani Akali Dal ?
7. Identify main recommendations of Sarkaria Commission.

8. What is the ideology and support base of Akali Dal, BJP and Congress ?
9. What is the future of Akali-BJP Alliance ?
10. What seems to be the emerging pattern in Punjab Politics ?

SECTION—B

UNIT—I

1. Discuss the role of Singh Sabha movement in Punjab.
2. Enumerate the causes for the demand of creation of Punjabi Subha.

UNIT—II

3. Critically examine the provisions of Punjab Reorganisation Act, 1966 and its impact on Punjab Politics after 1966.
4. How do you evaluate the working of Akali-BJP coalition Govt. in Punjab ?

UNIT—III

5. Discuss the demand of State Autonomy in the light of Anandpur Sahib Resolution.
6. Briefly describe the Sarkaria Commission Recommendations.

UNIT—IV

7. Discuss and analyse the development of changing support base of Congress I in Punjab Assembly 2017.
8. What are the major emerging trends in Punjab Politics ?

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਓ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਗ ਅ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰ ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਗ-ਓ

1. ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਮਿਆਰੀ ਪੁਸਤਕ ਪੜੀ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰਿਵੀਊ ਲਿਖੋ।
2. ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦਾ ਬਾਨੀ ਕੌਣ ਸੀ ? ਇਸਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ ?
3. ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਲਹਿਰ ਕਿਉਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ?
4. 1966 ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਤੋਂ ਉਪਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਨ ?
5. ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1980 ਅਤੇ 1984 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੱਤੇ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਿੰਦਿਆ ਸੀ ?
6. ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੱਲ ਵਲੋਂ ਮੰਗੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੱਖ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ?
7. ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਲਿਖੋ।
8. ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਧਾਰ ਕੀ ਹੈ ?
9. ਅਕਾਲੀ-ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. ਗਠਜੋੜ ਦਾ ਭੱਵਿਖ ਕੀ ਹੈ ?
10. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਉਭਾਰ ਆਉਂਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ-ਅ

ਯੂਨਿਟ-I

1. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੇ ਰੋਲ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਣ ਸਨ ?

ਯੂਨਿਟ-II

3. 1966 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦਾ 1966 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ?
4. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
6. ਸਰਕਾਰੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਅਸੈਂਬਲੀ ਇਲੇਕਸ਼ਨ 2017 'ਚ ਉਭਰਦੇ ਸਪੋਰਟਸ ਬੇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
8. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਉਭਰ ਰਹੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।